

Lovforslag nr. L 200. Fremsat den 3. februar 1989 af Aage Frandsen (SF), Carsten Andersen (SF), Lilli Gyldenkilde (SF), Ole Henriksen (SF), Rahbæk Møller (SF), Gert Petersen (SF), Stillinger (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtdsfond

§ 1

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 5. januar 1988, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, 2. pkt., § 3, stk. 1, § 4 a, stk. 4, § 9, stk. 1, 2. pkt., § 17, stk. 2, 1. pkt., § 17 a, stk. 4, 1. pkt., § 19, stk. 1, 1. pkt., § 27, stk. 1, 1. pkt., § 30, stk. 1, og § 36, stk. 2, 2. pkt., udgår ordene »for Arbejdsmarkedets Tillægspension«.

2. I § 19, stk. 3, affattes 2. pkt. således:
»Beslutning herom skal godkendes af repræsentantskabet ved simpelt flertal.«

3. § 20 affattes således:

»§ 20. Arbejdsmarkedets Tillægspension ledes af et repræsentantskab og en bestyrelse. Repræsentantskabet og bestyrelsen er fælles for Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtdsfond.«

4. § 21 affattes således:

»Repræsentantskabet, der består af 41 medlemmer, vælges af alle, der er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension og/eller har konto i Lønmodtagernes Dyrtdsfond senest 3 måneder, før valget finder sted, og som på valgdagen er fyldt 18 år.

Stk. 2. Valgbar er de i stk. 1 nævnte personer.

Stk. 3. Repræsentantskabets formand er sammenfaldende med bestyrelsens formand.

Stk. 4. Valget finder sted samtidig med de kommunale valg. Reglerne for valg til repræ-

sentantskabet skal svare til reglerne i lov om kommunale valg. Genvalg kan finde sted én gang. Arbejdsministeren fastsætter ved bekendtgørelse de nærmere regler for valg til repræsentantskabet.«

5. § 22, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Repræsentantskabet afholder møde mindst fire gange årligt samt i øvrigt, når bestyrelsen, mindst 4 bestyrelsesmedlemmer eller mindst 10 medlemmer af repræsentantskabet ønsker det.

Stk. 3. Repræsentantskabet skal senest 6 måneder efter valget på baggrund af udkast fra bestyrelsen vedtage en plan for den overordnede placeringspolitik for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Denne plan skal udsendes til alle, der er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension og/eller har konto i Lønmodtagernes Dyrtdsfond. Eventuelle mindretalssynspunkter skal optrykkes sammen med planen.«

6. § 23, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes som stk. 1-3:

»Bestyrelsen består af 11 medlemmer, der vælges blandt repræsentantskabets medlemmer.

Stk. 2. Valg til bestyrelsen sker ved forholdtalsvalg efter regler, som svarer til reglerne i § 24, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Genvalg kan finde sted. Arbejdsministeren fastsætter ved bekendtgørelse de nærmere regler for valg til bestyrelsen.

Stk. 3. Bestyrelsen vælger en formand af sin midte.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

7. I § 25 ændres »tre år« til: »fire år«.

8. *Overskriften til kapitel VIII* affattes således:

»Fondsanbringelse og demokratisering«

9. § 26, stk. 1, affattes således:

»Bestyrelsen skal forvalte fondsmidlerne således, at de bliver til størst mulig gavn for tillægspensionsordningen. Midlerne skal overvejende placeres risikovilligt på kapitalmarkedet til gavn for dansk produktion og beskæftigelse. Ved denne placering skal der tages hensyn til langsigtethed, risikospredning og god forrentning.«

10. I § 26, stk. 3, indsættes efter 2. pkt. som nye punktnummer:

»Endvidere kan op til ¼ pct. af fondsmidlerne anvendes som udlån til medarbejderejede virksomheder på særlig gunstige vilkår. Betingelsen for udlån skal dog være, at alle, der arbejder i virksomheden, er ejere, og at hver af dem har én stemme, når fællesbeslutninger træffes.«

11. § 26, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Endvidere kan midlerne anvendes:

- til erhvervelse af fast ejendom,
- til aktiviteter vedrørende efterforskning og udvinding i den danske undergrund samt til forskning og udvikling,
- på anden måde.«

12. I § 26, stk. 5, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Finanstilsynet kan dog efter ansøgning i særlige tilfælde dispensere fra 2 pct.s grænsen.«

13. § 26, stk. 6, ophæves.

14. Efter § 26 indsættes i *kapitel VIII* som nye paragraffer:

»§ 01. I aktieselskaber, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension alene eller sammen med Lønmodtagernes Dyrtdsfond har aktier, men ikke bestemmende indflydelse, skal stemmeretten på aktierne overlades til de ansatte eller de-

res repræsentanter, jf. stk. 2, såfremt disse efter forespørgsel erklærer sig indforstået hermed.

Stk. 2. I selskaber, hvor der er udpeget bestyrelsesrepræsentanter for selskabets lønmodtagere, jf. aktieselskabslovens § 49, skal bestyrelsesrepræsentanterne forvalte stemmeretten på generalforsamlingen efter forudgående høring af samtlige ansatte og de ansattes fællesklub.

§ 02. I aktieselskaber, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension alene eller sammen med Lønmodtagernes Dyrtdsfond har bestemmende indflydelse, kan bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtdsfond overlade det til de ansatte at drive virksomheden på nærmere aftalte vilkår.

Stk. 2. Repræsentantskabet skal senest i 1992 fremlægge modeller til offentlig diskussion af de vilkår, hvorunder de ansatte kan forestå driften af virksomheden. Senest med udgangen af 1993 skal repræsentantskabet vedtage en eller flere modeller i en form, der er egnet til at arbejde efter i praksis i en forsøgsperiode.«

§ 2

I lov om Lønmodtagernes Dyrtdsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 42 af 21. januar 1988, foretages følgende ændringer:

1. I *kapitel 3* indsættes efter overskriften før § 4 som nye paragraffer:

»§ 01. Lønmodtagernes Dyrtdsfond ledes af et repræsentantskab og en bestyrelse. Repræsentantskabet og bestyrelsen er fælles for Lønmodtagernes Dyrtdsfond og Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. Arbejdsministeren fastsætter vedtægter for fonden, herunder nærmere regler om udbetaling af beløb efter loven.

§ 02. Repræsentantskabet, der består af 41 medlemmer, vælges af alle, der har konto i Lønmodtagernes Dyrtdsfond og/eller er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension senest 3 måneder, før valget finder sted, og som på valgdagen er fyldt 18 år.

Stk. 2. Valgbar er de i stk. 1 nævnte personer.

Stk. 3. Repræsentantskabets formand er sammenfaldende med bestyrelsens formand.

Stk. 4. Valget finder sted samtidig med de kommunale valg. Reglerne for valg til repræsentantskabet skal svare til reglerne i lov om

kommunale valg. Genvalg kan finde sted én gang. Arbejdsministeren fastsætter ved bekendtgørelse de nærmere regler for valg til repræsentantskabet.

§ 03. Repræsentantskabet skal have forelagt til godkendelse det årlige regnskab og behandle de sager, som bestyrelsen eller mindst 4 bestyrelsesmedlemmer måtte ønske at forelægge for repræsentantskabet.

Stk. 2. Repræsentantskabet afholder møde mindst fire gange årligt samt i øvrigt, når bestyrelsen, mindst 4 bestyrelsesmedlemmer eller mindst 10 medlemmer af repræsentantskabet ønsker det.

Stk. 3. Repræsentantskabet skal senest 6 måneder efter valget på baggrund af udkast fra bestyrelsen vedtage en plan for den overordnede placeringspolitik for Lønmodtagernes Dyrtdsfond. Denne plan skal udsendes til alle, der har konto i Lønmodtagernes Dyrtdsfond og/eller er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Eventuelle mindretalssynspunkter skal optrykkes sammen med planen.«

2. § 4 affattes således:

»§ 4. Bestyrelsen består af 11 medlemmer, der vælges blandt repræsentantskabets medlemmer.

Stk. 2. Valg til bestyrelsen sker ved forholdstalsvalg efter regler, som svarer til reglerne i § 24, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Genvalg kan finde sted. Arbejdsministeren fastsætter ved bekendtgørelse de nærmere regler for valg til bestyrelsen.

Stk. 3. Bestyrelsen vælger en formand af sin midte.

Stk. 4. Bestyrelsen skal lede administrationen af Lønmodtagernes Dyrtdsfond i overensstemmelse med reglerne i denne lov.

Stk. 5. Bestyrelsen ansætter direktøren og andet ledende personale og fastlægger retningslinjer for deres arbejde, herunder også den løbende anbringelse af fondsmidler. Generelle forskrifter og vejledninger, der udsendes til kontohaverne og deres arbejdsgivere, skal godkendes af bestyrelsen.«

3. Efter § 4 indsættes som ny paragraf:

»§ 04. Direktøren forestår den daglige administration af Lønmodtagernes Dyrtdsfond under ansvar over for bestyrelsen.«

4. § 5 affattes således:

»§ 5. Såfremt opgaver efter denne lov varetages med bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspensions administration, betaler Lønmodtagernes Dyrtdsfond herfor efter regler fastsat af arbejdsministeren.«

5. Overskriften til kapitel 4 affattes således:

»Fondsanbringelse og demokratisering«

6. § 6, stk. 1. affattes således:

»Bestyrelsen skal forvalte de midler, der omfattes af denne lov, således at de bliver til størst mulig gavn for de berettigede lønmodtagere. Midlerne skal overvejende placeres risikovilligt på kapitalmarkedet til gavn for dansk produktion og beskæftigelse. Ved denne placering skal der tages hensyn til langsigtethed, risikospredning og god forrentning.«

7. § 6, stk. 3. affattes således:

»Stk. 3. Endvidere kan midlerne anvendes

- til erhvervelse af fast ejendom,
- til aktiviteter vedrørende efterforskning og udvinding i den danske undergrund samt til forskning og udvikling,
- på anden måde.«

8. I § 6, stk. 4, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Finanstilsynet kan dog efter ansøgning i særlige tilfælde dispensere fra 2 pct.s grænsen.«

9. § 6, stk. 5. affattes således:

»Stk. 5. Endvidere kan op til ¼ pct. af fondsmidlerne anvendes som udlån til medarbejder-ejede virksomheder på særlig gunstige vilkår. Betingelsen for udlån skal dog være, at alle, der arbejder i virksomheden, er ejere, og at hver af dem har én stemme, når fællesbeslutninger træffes.«

10. Efter § 7 indsættes i kapitel 4 som nye paragraffer:

»§ 05. I aktieselskaber, hvor Lønmodtagernes Dyrtdsfond alene eller sammen med Arbejdsmarkedets Tillægspension har aktier, men ikke bestemmende indflydelse, skal stemmeretten på aktierne overlades til de ansatte eller deres repræsentanter, jf. stk. 2, såfremt disse efter forespørgsel erklærer sig indforstået hermed.

Stk. 2. I selskaber, hvor der er udpeget bestyrelsesrepræsentanter for selskabets lønmodtagere, jf. aktieselskabslovens § 49, skal bestyrelsesrepræsentanterne forvalte stemmeretten på generalforsamlingen efter forudgående høring af samtlige ansatte og de ansattes fællesklub.

§ 06. I aktieselskaber, hvor Lønmodtagernes Dyrtidsfond alene eller sammen med Arbejdsmarkedets Tillægspension har bestemmende indflydelse, kan bestyrelsen for Lønmodtagernes Dyrtidsfond og Arbejdsmarkedets Tillægspension overlade det til de ansatte at drive virksomheden på nærmere aftalte vilkår.

Stk. 2. Repræsentantskabet skal senest i 1992 fremlægge modeller til offentlig diskussion af vilkår, hvorunder de ansatte kan forestå driften af virksomheden. Senest med udgangen af 1993 skal repræsentantskabet vedtage en eller flere modeller i en form, der er egnet til at arbejde efter i praksis i en forsøgsperiode.«

11. I § 8 ændres »tre år« til: »fire år«.

12. I § 9 og § 10, *stk. 2.*, ændres »bestyrelsen« til: »repræsentantskabet«.

§ 3

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

I dagens Danmark er der brug for at demokratisere økonomien og liberalisere mulighederne for, at lønmodtagerkapital kan placeres som risikovillig kapital.

Det foreliggende lovforslag sigter på at øge demokratiseringen på både kapitalmarkeds- og virksomhedsniveau. Denne ændring skal gennemføres ved, at der afholdes direkte valg af en fælles ledelse for Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), og Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), således at lønmodtagerrepræsentanter udgør den samlede ledelse.

Endvidere foreslås det, at stemmeretten på aktieposter, som LD og ATP enten alene eller tilsammen råder over – og som ikke giver bestemmende indflydelse – skal overlades til de ansatte i det pågældende aktieselskab. Såfremt stemmeretten i førnævnte kombinationer kan give bestemmende indflydelse, skal fondene – efter nærmere aftale med de ansatte – kunne overlade dem at drive virksomheden.

Demokratisering på kapitalmarkedsniveau

Både ATP og LD er oprettet ved lovgivning henholdsvis i 1964 og 1980. Disse to fonde rådede ved udgangen af 1987 over en formue på tilsammen 80 mia. kr. Det er alene lønmodtagere (eller tidligere lønmodtagere), som gennem hver deres konto har andele i de to fonde. Imidlertid er der i lovgivningen for ATP og LD lavet regler om, at lønmodtagerne først kan få deres penge i forbindelse med pensionering. Ved død udbetales pengene – efter nærmere regler – til ægtefælle (ATP) eller boet (LD).

SF finder det hensigtsmæssigt, at hver enkelt lønmodtagers hidtidige opsparing i de to fonde fortsat »holdes samlet« i disse. (For at sikre en videreførelse og udbygning af pensionssystemet i Danmark går SF i øvrigt ind for et styrket og fornyet ATP (samtidig med at folkepensionen skal udbygges)). Den allerede foretagne opsamling og den ønskede opsamling af meget, meget store lønmodtagermidler i en fælles fond betyder en centralisering af lønmodtageropsparingen, som må have et demokratisk modstykke. Der-

for må alle lønmodtagere, som er medlem af ATP eller har konto i LD, have så stærk en indflydelse som muligt på forvaltningen af den samlede opsparing i de to fonde inden for lovens rammer. Det foreslås derfor, at alle, der er medlem af ATP eller har konto i LD, vælger et repræsentantskab fælles for ATP og LD efter de regler, som svarer til kommunalvalgets. Der stemmes efter »hoveder« og ikke efter størrelsen af opsparingen. Hver enkelt stemmeberettiget har således én stemme. Valgbare er alle, der er medlem af ATP eller har konto i LD. Repræsentantskabet vælger herefter en bestyrelse efter forholdstalsvalg efter d'Hondts metode i lov om kommunernes styrelse § 24, stk. 3.

Ved at anvende de regler, som bruges ved kommunalvalget, sikres det, at der kan opstilles lister, og at der ydes udstrakt mindretalsbeskyttelse. (Også af den grund har hver enkelt vælger kun en stemme). Ved at åbne mulighed for listevalg – og en let adgang til at opstille lister – sikres det, at debatten om placeringen af fondenes midler bliver så omfattende som muligt forud for selve valget.

Af praktiske grunde foreslås det, at valget skal finde sted samtidig med, at der afholdes valg til kommunale råd. Valghandlingen finder sted under kendte former, og de stemmeberettigede skal blot have udeveret endnu en stemmeseddel.

Det er af både praktiske og politiske grunde, at det foreslås, at ledelsen for ATP og LD skal være fælles. Den politiske er, at ATP herved kan ledes alene af lønmodtagerrepræsentanter i modsætning til i dag, hvor det er indirekte valgte repræsentanter fra arbejdsmarkedets hovedorganisationer, der leder ATP. At alene lønmodtagerrepræsentanter skal lede ATP, forekommer rimeligt, da alene lønmodtagere er medlem af ATP. For LD's vedkommende betyder det, at demokratiet styrkes ved, at lønmodtagerrepræsentanterne nu vælges i et direkte valg i modsætning til i dag, hvor nogle af lønmodtagernes hovedorganisationer – ved et indirekte valg – udpeger lønmodtagerrepræsentanterne. Den praktiske begrundelse for at have fælles ledelse tager udgangspunkt i, at det er pensionsopsparing, som findes i begge fonde. Dermed er der ikke nævneværdig forskel på den måde,

hvorpå de to kapitaler skal placeres. (Ledelsen må naturligvis tage særlige hensyn til placeringspolitikken, når de årlige udbetalinger fra LD for alvor begynder at blive store). Endvidere er det alene lønmodtagermidler, som findes i begge fonde. Endelig er lønmodtagerrepræsentanterne i dag de samme i både ATP's og LD's ledelse.

I øvrigt opretholdes lovgivningen for de to fonde. Der eksisterer i dag lidt forskellige regler bl.a. for udbetaling fra de to fonde, og det er desuden sådan, at LD er under afvikling, mens ATP er under fortsat opbygning.

SF vil senere – for yderligere at styrke demokratiseringen af ATP og LD – komme med forslag til en regionalisering af ledelsen og forvaltningen af midlerne i ATP og LD.

Demokratisering på virksomhedsniveau

Situation 1: Fondene har ikke bestemmende indflydelse. Det er i både Socialdemokratiets ØD/OD forslag, i Det Radikale Venstres OD-forslag og i SF's ØD-forslag et *betingelsesløst* krav, at den indflydelse, som knyttede sig til den lønmodtagerkapital, som blev placeret i virksomheden, skal forvaltes af de ansatte på virksomheden. I 1986 udtrykte de daværende formænd for henholdsvis Socialdemokratiet og LO, Anker Jørgensen og Knud Christensen, ønsket om en gennemgribende demokratisering – også på virksomhedsniveau – således: »Vi må i vores oplysningsvirksomhed og argumentation fremhæve, at det ikke er os, der skal bevise, at folk har ret til demokrati overalt, hvor der træffes bindende beslutninger, herunder i virksomhederne. Bevisbyrden påhviler tværtimod dem, der vil holde visse dele af samfundslivet uden for demokratiet.« (Fra forordet til »Medbestemmelse for hele folket«, 1986). Forbundsformand Hardy Hansen, SiD, har udtrykt sig både anderledes og stærkere: »Det er folkene på den enkelte arbejdsplads, der skal styre deres virksomhed.« (Det Fri Aktuelt, 16. november 1987). I tråd med disse holdninger foreslås det, at stemmeretten på aktier, der ikke giver bestemmende indflydelse, overføres til de ansatte på virksomheden.

Situation 2: Fondene har bestemmende indflydelse. Hardy Hansens krav om, at det er folkene på den enkelte arbejdsplads, der skal styre deres egen virksomhed, er fuldstændig parallelle med SF's mangeårige ØD-ønsker om selvforvaltning på den enkelte virksomhed. Da det er en del af dette lovforslags hensigt at åbne mulighed for, at både ATP og LD enkeltvis og tilsammen kan have bestemmende indflydelse, kan disse fondes placeringer lede til den situation, som Hardy Hansen kræver. Dette vil være en ny situation for både de ansatte og lønmodtagerfondene, som kan

give anledning til modsætningsforhold mellem fondene på den ene side og de ansatte på den anden. Derfor foreslås det, at ledelsen af fonden(e) skal aftale med de ansatte, under hvilke vilkår de ansatte skal kunne styre deres egen virksomhed. Som led i forbedringen af dette foreslås det, at repræsentantskabet senest i 1992 skal fremlægge modeller til offentlig diskussion af de vilkår, hvorunder de ansatte kan overlades at drive virksomheden.

I Danmark findes der næsten ingen medarbejderejede virksomheder, men videnskabelige undersøgelser fra Frankrig, Spanien, Italien og USA viser, at medarbejderejede virksomheder typisk har en højere produktivitet end traditionelt ejede virksomheder. Når der er så få medarbejderejede virksomheder i Danmark, skyldes det især store problemer med at finansiere medarbejdernes overtagelse/start af virksomheder. (Se bl.a. en artikel, som to forskere ved Handelshøjskolen i København, Westenholz og Tetzschner, har skrevet i fornævnte »Medbestemmelse for hele folket«, der er udgivet af LO og Socialdemokratiet).

Liberalisering af placeringsreglerne

Der er brug for tilførsel af kapital til at sikre investeringer, så både arbejdsløsheden kan nedbringes og miljøtruslen gøres mindre. Det forekommer derfor u hensigtsmæssigt, at bl.a. ATP og LD ifølge gældende lovgivning er begrænset til kun at kunne placere op til 25 pct. af deres aktiver i erhvervsvirksomheder. Når det samtidig er den borgerlige regerings hensigt, at banker skal kunne erhverve bestemmende indflydelse i erhvervsvirksomheder – om end i et begrænset tidsrum, der dog ikke afgrænses nærmere – jf. industriministerens lovforslag nr. L 141 fremsat den 14. december 1988, og det også er sådan, at f.eks. tyske pensionskasser i dag kan erhverve sig bestemmende indflydelse i danske erhvervsvirksomheder, forekommer det urimeligt, at bl.a. ATP og LD ikke skal kunne det samme. Derfor foreslås det, at den diskriminerende regel om begrænsning af placeringer til ikke-bestemmende indflydelse glider ud i lov om ATP og lov om LD.

For at give et lovgrundlag for yderligere tilførsel af risikovillig kapital fra ATP og LD foreslås det, at »formålsparagraffen« for disse to investorer ændres, således at placeringen af fondsmidler i hovedsagen skal ske risikovilligt på kapitalmarkedet til gavn for dansk produktion og beskæftigelse. Ved denne placering skal der tages hensyn til langsigtet, risikospredning og god forentning. En følge af dette ændrede formål er, at den i dag gældende begrænsning, at ATP, LD (og i øvrigt også de investorer, som hører under lov om forsikringsvirksomhed) kun må placere

op til 25 pct. af deres aktiver i erhvervsvirksomheder, fjernes.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1-3

Under de almindelige bemærkninger er der gjort nærmere rede for, hvorfor SF finder, at Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtidsfond bør have en fælles ledelse.

De foreslåede ændringer under nr. 1 og 2 er en konsekvens heraf.

Til nr. 4-7

Forslaget indebærer både en forudsætning og et ønske om, at der kan etableres listevalg. Den valgmethode giver det bedste grundlag for en omfattende debat forud for valget. Konsekvensen af, at kommunalvalgsreglerne skal gælde, er: at der kommer listevalg (sideordnet eller »prioriteret«), at d'Hondts metode bruges ved mandatfordeling, at der er mindretalsbeskyttelse, at der kan indgås liste- og valgforbund, og at hver vælger har én stemme. Antallet af stillere for den enkelte liste skal være lavt (i forhold til antallet af stemmeberettigede) ligesom ved kommunalvalgene.

Valgretten er udformet, så også arbejdsløse og pensionister m.fl., der er medlem af ATP eller har konto i LD, har stemmeret. Det forventes, at der finder opstillinger sted, således at der kan komme en rimelig forholdsmæssig repræsentation af begge køn i repræsentantskabet.

Til nr. 9

Denne »formålsformulering« er stærkt inspireret af den lovgivning, som gælder for bl.a. den fjerde arbejdsmarkedspensionsfond i Sverige. Som noget nyt præciseres, at placeringen skal være langsigtet, og at der skal sigtes mod risikospredning. Der er almindelig enighed om, at bl.a. ATP (og LD) har en lang tids horisont for deres placeringer. Der er tale om »tålmodig« kapital. Indføjelser af kravet om risikospredning skyldes bl.a. et ønske fra to økonomer i Baltica Finans, jf. Nationaløkonomisk Tidsskrift nr. 2, 1988.

Den ændrede formålsformulering skal ses i sammenhæng med, at det samtidig foreslås, at der ikke skal være en øvre grænse for, hvor store midler ATP (og LD) skal kunne placere som aktive erhvervsinvesteringer. Det forventes derfor, at ATP (og LD) over et rimeligt tidsrum foretager en tilpasning til det nye formål inden for de brede rammer for at kunne foretage aktive erhvervsinvesteringer. Disse vil typisk kunne foretages i aktier, men også i anpart og som udlån.

ATP (og LD) er underlagt Finanstilsynet. Det forventes, at tilsynet vurderer, i hvilken grad ATP (og LD) lever op til formålet.

Til nr. 10

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, fungerer medarbejderejede virksomheder godt. Der er derfor god grund til at udbygge denne demokratiske virksomhedsform. Men medarbejderejede virksomheder har det problem, at traditionelle långivere er skeptiske over for denne virksomhedsform. For at hjælpe med fremmedfinansiering foreslås det derfor, at ATP (og LD) skal kunne yde lån på gunstige vilkår, f.eks. med lang løbetid og/eller ydelsesfri den første tid efter långivningen. For at sikre, at en eventuelt ekspanderende medarbejderejet virksomhed ikke skal degenerere til en virksomhed bestående af f.eks. de oprindelige ejere og nyansatte lønarbejdere, foreslås det, at en betingelse for at yde gunstige lån skal være, at alle, der arbejder i virksomheden, skal være ejere, og at alle har én stemme, når fælles beslutninger træffes.

Til nr. 11

Denne formulering indeholder tre ændringer i forhold til den gældende bestemmelse: 1) Bestemmelsen foreslås ændret, så den er i overensstemmelse med reglerne for LD i dag. 2) Samtidig foreslås det, at den tilsvarende bestemmelse for LD (og altså også for ATP) ændres, så der ikke er loft over, hvor store midler disse to fonde kan placere i forskning og udvikling samt i forskning og udvinding i den danske undergrund. 3) Endelig indebærer ændringen, at det hidtil gældende loft på 25 pct. for erhvervsaktive placeringer fjernes.

Til nr. 12

Her indføjes blot en dispensationsbestemmelse i forhold til loftet på de to procent.

Til nr. 13

Herved foreslås bestemmelsen om, at hverken ATP alene eller tilsammen med LD må have bestemmende indflydelse i virksomhederne, ophævet. Det bliver nu muligt. Se den under nr. 14 foreslåede ændring. Forslagsstillerne er opmærksom på, at det kan være vanskeligt for Finanstilsynet at afgøre, om en given aktiepost giver bestemmende indflydelse eller ej. I den forbindelse har forslagsstillerne taget industriministerens bemærkninger i lovforslag nr. L 141 af 14. december 1988 til efterretning.

Til nr. 14

F. t. l. vedr. Arbejdsmarkedets Tillægspension m.m.

For at kunne praktisere bestemmelserne i det foreslåede § 09, stk. 1, skal ATP tage kontakt til de ansatte i de virksomheder, hvori ATP allerede har aktier, og ved alle fremtidige førstegangserhvervelser. Såfremt de ansatte ønsker at overtage stemmeretten, skal aktierne noteres på navn. I øvrigt henvises til de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen forhindrer ikke, at der indgås aktionæroverenskomster. Men er der tale om ikke-bestemte indflydelse, skal stemmeretten overlades til de ansatte.

Til § 2

Til nr. 1-3 og 11-12

Se bemærkningerne under § 1, nr. 1-3 og nr. 4-7.

Til nr. 4

I dag har ATP opbygget et stort administrativt apparat, som bl.a. LD trækker på. Det bør også kunne ske i fremtiden – og fortsat mod betaling. Da repræsentantskabet dækker begge fonde, skal arbejdsmini-

steren fastlægge regler for den betaling, LD skal give for administrative ydelser fra ATP.

Til nr. 6

Se bemærkningerne til § 1, nr. 9.

Til nr. 7

Se bemærkningerne til § 1, nr. 11.

Til nr. 8

Se bemærkningerne til § 1, nr. 12.

Til nr. 9

Se bemærkningerne til § 1, nr. 10 og 13.

Til nr. 10

Se bemærkningerne til § 1, nr. 14.

Til § 3

Første valg til repræsentantskabet skal finde sted i november 1989.